
РЕЦЕНЗІЇ

О. М. Синкова
проф. кафедри адміністративного
і фінансового права
Донецького національного університету,
д-р юрид. наук

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ В НАУЦІ ПОДАТКОВОГО ПРАВА

Рецензія на монографію А. Р. Олійник

«Правове регулювання податкової застави в Україні»

З часу проголошення незалежності в Україні проведено значну роботу щодо розбудови її як демократичної, правової держави, головним завданням якої є забезпечення і захист прав і свобод людини й громадянина, зокрема, у сфері податкових відносин. Своєчасність, актуальність і новизна дослідження обумовлені необхідністю усунення прогалин у податковому законодавстві й приведення його до вимог міжнародних норм і стандартів, а також відсутністю науково обґрунтованого визначення основного категоріального апарату податкової застави.

Незважаючи на низку праць, що стосуються окремих питань податкової застави, можна стверджувати, що окреме фундаментальне дослідження на монографічному рівні правового регулювання податкової застави проведено вперше. Рецензована монографія має фундаментальний та прикладний характер. Високий методологічний рівень, чітка логіка викладеного матеріалу, широке застосування історичного, порівняльно-правового, компаративного, формально-догматичного та системного методів дослідження дали автору можливість комплексно розкрити проблеми, поставлені у монографічному дослідженні, які сьогодні є найбільш актуальними для усвідомлення сучасного стану правового регулювання податкової застави в Україні.

Монографія А. Р. Олійник є змістовною, оригінально побудованою, складеною з урахуванням всебічного аналізу законодавства, що регулює податкові відносини. Приваблює її те, що дослідження А. Р. Олійник не зводиться лише до аналізу вітчизняного та російського податкового законодавства. Так, автором досліджено податкове законодавство країн-членів Європейського Союзу (на прикладі Латвійської Республіки та Республіки Польща), країн, що мають фінансовий та економічний нейтралітет (на прикладі Кантонів Аппенсель, Граубюнден, Цюрих та Нідвальден Швейцарської Конфедерації), країн-членів Співдружності Незалежних Держав (на прикладі Азербайджанської Республіки, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Молдова та Російської Федерації), а також країн-асоційованих членів Співдружності Незалежних Держав (на прикладі Республіки Грузія та Туркменістану).

Монографія складається зі вступу, чотирьох розділів, шістнадцяти підрозділів, висновків, переліку використаних джерел та літератури, а також додатків. Вказана наукова праця відзначається комплексним характером дослідження і вирішенням окресленої

проблеми як в теоретичному, так і в практичному аспектах, а також вражає оригінальністю постановки принципів питань.

Автор звертає увагу на повноваження і основні функції податкового керуючого, а також надає визначення перевірки стану збереження майна платника податків у період дії податкової застави та класифікує її.

Вперше в монографії автором здійснено розмежування та надано правову характеристику предмета права податкової застави і предмета податкової застави, їх взаємозв'язок з джерелами погашення податкового боргу. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговують і положення монографії щодо правового регулювання реалізації майна платників податків, що перебуває у податковій заставі як за власною ініціативою, так і в примусовому порядку (органами доходів і зборів України). Також вперше автором запропоновано визначення правової категорії «перевірка стану збереження майна платника податків у період дії податкової застави» і надана класифікація.

За результатом монографічного дослідження автором запропоновані зміни та доповнення норм чинного податкового законодавства України, які, на нашу думку, значно підвищать виконання податковою заставою своєї забезпечувальної функції.

Разом із тим, як і кожна значна наукова праця, рецензована монографія має суперечливі положення, проте всі вони носять приватний дискусійний характер і не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

Отже, у монографічному дослідженні ґрунтовно розглянуто багато актуальних питань, які становлять інтерес не тільки для фахівців у сфері податкового права, але й для науковців та практиків, які працюють у суміжних галузях науки. Тому поява цієї монографії є актуальною та своєчасною і заслуговує на високу оцінку.